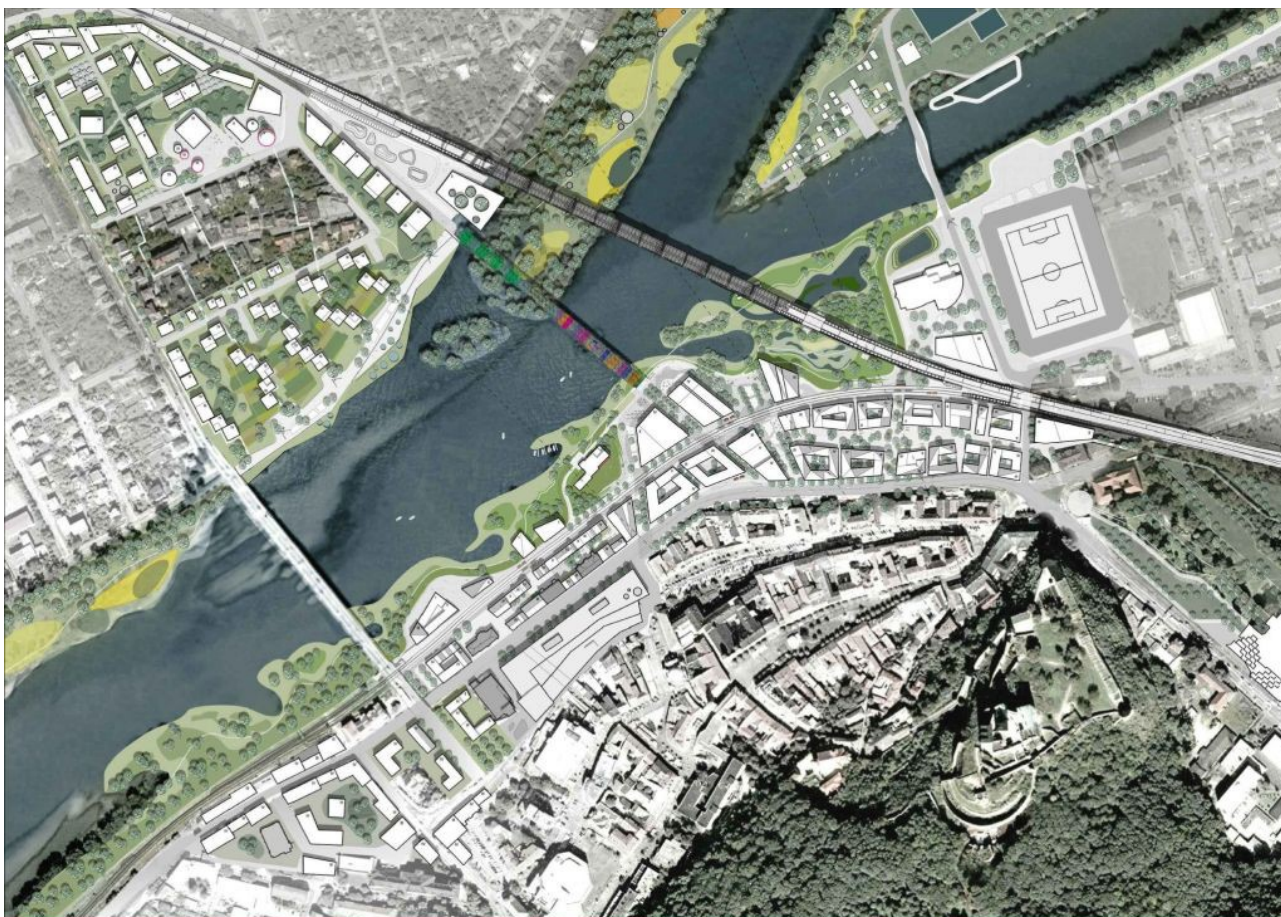

O súťaži
TRENČÍN – MESTO NA RIEKE
Jednoznačný úspech, alebo premrhaná príležitosť?
DVA ROKY PO VYHLÁSENÍ VÝSLEDKOV MEDZINÁRODNEJ SÚŤAŽE

V dnešný deň pred dvomi rokmi (19.05.2014) boli vyhlásené výsledky medzinárodnej súťaže Trenčín – mesto na rieke. Je možno čas si pripomenúť ciele súťaže. Je možno čas sa pozrieť na plánovaný postup prípravy územného plánu centrálnej mestskej zóny po vyhodnotení súťaže. A je možno čas si povedať, ako to vyzerá dnes.

ZÁKLADNÝ VÝKRES VÍTAZNÉHO NÁVRHU.

Mandaworks AB + Hosper Sweden AB /Stokholm /Švédsko)

O cieľoch súťaže sa hovorilo na zasadnutí mestského zastupiteľstva v Trenčíne 12.12.2013. Hlavný architekt mesta pred poslancami obhajoval náklady už vynaložené na prípravu súťaže a tie, ktoré bude ešte treba vynaložiť. Hovoril aj o tom, prečo je súťaž potrebná a čo má vyriešiť. Tu uvádzam hlavné argumenty a dôvody:

(citácie sú prepísané kurzívou)

- Hlavný architekt zdôraznil, že „*centrum mesta je pod špeciálnym regulatívom*“ ktorý hovorí o tom, „*že sa tam nesmie nič robiť kým neprebehne súťaž a na základe výsledkov súťaže nebude spravený plán centrálnej mestskej zóny*“.
- Najväčším problémom v centre mesta je doprava. „*Treba nájsť riešenie a najlepším riešením je jednoznačne súťaž*“.
- K súťaži bol vyrobený aj model centra mesta o rozmeroch cca 2 x 3 metre. V modely sú časti ktoré „*sa dajú vyberať a tam sa môžu vkladať súťažné návrhy na nejaké preverenie*.“ Nakoniec sa dá profesionálne vyrobiť „*ten víťazný (návrh), ktorý už bude (spravený) naozaj*

tak, ako by to malo vyzerat.“ „A ten tam bude osadený.“

Hlavný architekt odpovedal okrem iných aj na nasledujúcu otázku jedného z poslancov.

Otázka:

„Čo bude hmotným výsledkom tej súťaže? Keď porota vyberie prvých troch, dá im nejaké odmeny a ich duševné vlastníctvo získa mesto. A ďalší krok, čo bude?“

Odpoveď hlavného architekta:

„Na základe výsledkov súťaže by sa mal spraviť územný plán centrálnej mestskej zóny. Až na základe tohto územného plánu zóny by sa tam mali pustiť ďalšie investície.“

„Samozrejme tým ďalším investíciám bude predchádzať vyriešenie“ dopravy.

„Môže sa stať kludne, že územný plán zóny sa môže robiť podľa návrhu ktorý získa tretie miesto, po preskúmaní ďalších vecí, expertíz a tak ďalej.“

„Alebo sa zmixuje, nie je to obvyklé ale môže sa stať, že sa zmixuje tretí s druhým.“

Čo malo teda nasledovať po vyhlásení výsledkov súťaže? Čo prezentoval hlavný architekt pred poslancami? Čo im „sľúbil“?

- Profesionálne sa mal spraviť model víťazného návrhu a mal sa vložiť do pripravenej makety centra mesta.
- Hneď po súťaži sa malo začať pracovať na územnom pláne centrálnej mestskej zóny ktorý mal vychádzať z výsledkov súťaže.
- Súčasťou plánu centrálnej mestskej zóny mal byť samozrejme aj návrh dopravného riešenia, ktorý mal taktiež vychádzať z výsledkov súťaže. Tak ako na zastupiteľstve povedal k doprave hlavný architekt: *„Treba nájsť riešenie a najlepším riešením je jednoznačne súťaž“.*

Ubehli dva roky od vyhlásenia výsledkov súťaže a tak je asi vhodný čas bilancovať, čo sa zo sľubovaného splnilo.

- S myšlienkou dať profesionálne vymodelovať víťazný návrh a vložiť ho do pripravenej makety centra mesta sa po vyhlásení výsledkov súťaže asi nik z kompetentných ani vážne nezaoberal. Víťazný návrh je tak ďaleko od reality, že jeho model by sa do pripravenej makety vložiť ani nedal. A tak maketa čaká na definitívne spracovanie územného plánu centrálnej mestskej zóny. Jeho model sa tam snád' raz dostane.
- Na pláne centrálnej mestskej zóny sa ešte ani nezačalo pracovať. Dokonca nie je ani jasné, kto by ho mal spracovať. Zatiaľ je jasné len jedno. Mesto by ho chcelo mať spracovaný do konca tohto volebného obdobia. Z môjho a nielen z môjho pohľadu je to (vzhľadom na to, čo sa spravilo doposiaľ) príliš ambiciózný cieľ.

Problémom, prečo súťaž plynule nepokračuje návrhom územného plánu centrálnej mestskej zóny (ÚP CMZ) sú súťažné podmienky spracované k súťaži. Aj keď súťaž mala priniesť návrhy ktoré mali byť podkladom pre spracovanie ÚP CMZ, podklady boli nakoniec spracované ako pre ideovú súťaž, bez obmedzujúcich faktorov a reálií ktoré v riešenom území máme. Snád' len s jedinou výnimkou. Tou bol neexistujúci objekt Auparku ktorý bolo treba rešpektovať. Tento objekt dokonca rešpektovali aj autori víťazného návrhu ktorí inak nerešpektovali takmer nič. Výsledky súťaže sa tým posunuli do polohy ideových návrhov a predstáv o Trenčíne v ďalekej budúcnosti. A to aj napriek tomu, že pôvodným zámerom bolo získať reálne podklady na spracovanie reálneho návrhu ÚP CMZ. A to v reálnom čase, teda bezprostredne po vyhodnotení súťaže.

- Na dopravnom riešení centra mesta začali pracovníci útvaru hlavného architekta vážnejšie pracovať až tento rok. Hovoriť dnes o tom, ako ich návrhy dopadnú by bolo predčasné.

Je škoda že to, čo bolo jedným z cieľov súťaže, získať viacero návrhov na riešenie dopravy v centre mesta sa nedosiahlo. A nedosiahlo sa to aj vinou súťažných podkladov a súťažných podmienok. Bol do nich vkreslený objekt plánovaného Auparku na ktorý v čase vypisovania súťaže nebolo vydané ešte ani územné rozhodnutie. Neexistujúci objekt bol pri tom pre súťažiacich záväzný. Ako vieme, investor nakoniec od výstavby odstúpil a tak

riešenia dopravy v centre mesta sa stali vo všetkých súťažných návrhoch zmätočnými.

Aj dnes mesto rieši dopravu a v predstaničnom priestore ju vyslovene znásilňuje len aby ju prispôbilo neexistujúcemu objektu na ktorý ešte nebolo vydané ani územné rozhodnutie. Len aby sa nestalo to, čo pri súťaži. Len aby po spracovaní dopravného riešenia rešpektujúceho dnes neexistujúci objekt „autobusového terminálu“ investor od výstavby nakoniec neodstúpi.

Bilancovanie výsledkov súťaže, lepšie povedaní toho, čo súťaž po jej vyhlásení reálne priniesla, zatiaľ nedopadá príliš dobre. Podľa môjho názoru na problémy bolo zarobené už pred súťažou. Pri spracovávaní súťažných podkladov a podmienok. Súťažné podmienky posunuli súťaž úplne inam, než sa očakávalo po mestskom zastupiteľstve konanom 12.12.2013. Zo súťaže ktorá mala ponúknuť použiteľné podkladom pre spracovanie územného plánu centrálnej mestskej zóny sa stala ideová súťaž. A tá nie je o realite, ale o ideách. Presne to vystihli autori víťazného návrhu keď pri odovzdávaní ocenenia povedali, že ich návrh ukazuje Trenčín tak, ako by mohol podľa nich vyzeráť tak o 50 rokov.

Nerealizovateľnosť ocenených návrhov v dohľadnej dobe, vychádzajúca už zo súťažných podmienok, sa prejavuje aj v základnej úlohe stojacej pred súťažiacimi. Navrhnuť prepojenie centra mesta s riekou. Som zvedavý, ako sa s týmto problémom popasujú autori územného plánu centrálnej mestskej zóny. Skutočnosť, že „bánovecká“ železnica sa v dohľadnom čase rušiť nebude a že ju po jej preložení už nik nepostaví na pilieroch aby sa dalo prechádzať popod ňou a fakt, že ju v dohľadnej dobe ani nik nezapustí do zeme aby sa dalo prechádzať ponad ňu bola v čase spracovávania súťažných podmienok známa. Železnice ju neplánujú zrušiť a nie je ani medzi útlmovými traťami. Železnice skôr uvažujú o jej elektrifikácii. A tak železničná trať ostáva nevyriešenou bariérou medzi mestom a riekou.

Ale aby som nebol len negatívny. Ocenené návrhy autorom územného plánu centrálnej mestskej zóny aspoň ukazujú, ako sa to v reály a v dohľadnom čase spraviť nedá.

Aj z dnešného pohľadu je podľa mňa stále na mieste môj skeptický podnadpis na sérii týchto článkov:

Bola súťaž jednoznačným úspechom, alebo premrhanou príležitosťou?

POZNÁMKA:

Záznam z druhej časti zastupiteľstva s vystúpením hlavného architekta mesta Trenčín konaného 12.12.2013 nájdete na nasledovnej adrese:

<https://www.youtube.com/watch?v=E4j-ukzywuc>

Autor: **Akad.arch.Ing. Igor Mrva**

Pridané: 19.05.2016